

**Stichting Ondersteuning
Commissie Regionaal Overleg
Luchthaven Eelde**

Meldingenloket vliegverkeer GAE

Meldingenrapportage

Tweede kwartaal 2023

Het Meldingenloket vliegverkeer GAE wordt mede mogelijk gemaakt door:

provincie **D**renthe

Inhoudsopgave

1	Inleiding	2
2	Vliegbewegingen Groningen Airport Eelde.....	4
2.1	Totaal aantal vliegbewegingen Groningen Airport Eelde tweede kwartaal	4
2.2	Vliegbewegingen vakantievluchten en incidentele chartervluchten	5
2.3	Vliegbewegingen zakenvluchten	6
2.4	Vliegbewegingen lesvluchten	6
2.5	Vliegbewegingen maatschappelijke vluchten	7
2.6	Vliegbewegingen overig verkeer	7
3	Meldingen tweede kwartaal 2023	8
3.1	Meldingen per melder.....	9
3.2	Meldingen per aanleiding hinder	10
3.3	Meldingen per vluchtsoort.....	11
3.4	Meldingen verdeeld over etmaal	13
3.5	Meldingen per plaats waarneming.....	14
3.5.1	Eelde.....	15
3.5.2	Bunne	16
3.5.3	Yde	17
3.5.4	Haren	18
3.5.5	Groningen.....	19
3.6	Type vliegtuigen	21
	Verklarende lijst	24

1 Inleiding

Het Meldingenloket vliegverkeer GAE (hierna: loket) is ontstaan na uitvoerig beraad tussen de provincie Groningen, de provincie Drenthe, Groningen Airport Eelde (GAE) en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Het loket wordt gefinancierd door de provincies Drenthe en Groningen.

Vliegverkeer veroorzaakt geluid. Dit geluid kan hinder veroorzaken. Omwonenden van Groningen Airport Eelde (binnen het naderingsluchtverkeersleidingsgebied) kunnen bij het onafhankelijke loket terecht met hun meldingen over vliegverkeer op, van/en of naar Groningen Airport Eelde.

Meldingenafhandeling

Via het meldingenformulier op de [website](#) worden meldingen ingediend. Een melding kan worden ingediend binnen zeven dagen na het ondervinden van de hinder.

De ontvangst van een melding wordt bevestigd met een autoreply bericht. Het loket registreert de meldingen van omwonenden en analyseert deze gegevens, om inzicht te krijgen in de ondervonden hinder. Na analyse wordt via e-mail een reactie gegeven op de melding.

Vanaf april 2021 worden de meldingen van frequente melderders vanaf de vijftigste melding alleen geregistreerd en niet geanalyseerd in het vliegtuigvolgsysteem. De analyse vindt plaats op de eerste 49 ingediende meldingen van de frequente melderders. Het criterium voor een frequente melder is 50 meldingen of meer op jaarbasis.

Het loket heeft toegang tot de NLR¹ FANOMOS2 dienst² voor het raadplegen van vliegbewegingen rond GAE. Iedere melding wordt (indien mogelijk) aan de hand van de gegevens van FANOMOS2 gekoppeld aan een vliegbeweging. Hiervoor is het belangrijk dat de melding ingediend wordt met een zo exact mogelijk tijdstip.

Meldingenrapportages

Het loket stelt maandoverzichten, kwartaalrapportages en jaarrapportages op van de ingediende meldingen. Met deze overzichten en rapportages wordt de ervaren hinder in kaart gebracht.

In de maandoverzichten worden de cijfers weergegeven. In de kwartaalrapportages wordt verslag gedaan over de belangrijkste feiten. Een uitgebreide analyse vindt één keer per jaar plaats in het jaarrapport.

Er kunnen verschillen zitten in de totalen die in de kwartaalrapportage worden gepresenteerd en de som de afzonderlijke maandoverzichten. Dit heeft te maken met later binnengekomen meldingen of correcties.

De rapportages worden voorgelegd aan de Commissie regionaal overleg luchthaven Eelde en tijdens de openbare overleggen van deze commissie besproken (een onafhankelijk overlegorgaan van regionale en lokale overheden, bewonersvertegenwoordigers en luchtvaartpartijen).

---

¹ Nationaal Lucht- en Ruimtevaartlaboratorium

² Flight track and Aircraft NOise Monitoring System2

Bevoegd gezag

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) is bevoegd gezag voor GAE.

Het loket is niet de controlerende instantie voor vluchten van en/of naar GAE.

De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) is toezichthouder van het ministerie van IenW en verantwoordelijk voor (onder meer) controle op de vliegtuigbewegingen in het luchtruim.

Voor alle regionale luchthavens in Nederland, waaronder GAE, gelden geluidsnormen en regels voor het gebruik van de luchthaven. Daarnaast zijn er regels die gaan over het gebruik van de vertrekroutes, om te bereiken dat zo min mogelijk over bewoond gebied gevlogen wordt. De ILT controleert of GAE en de partijen die daar vluchten uitvoeren, zich aan de geluidsnormen en regels houden. Over de resultaten van de (milieu-)handhaving doet ILT één keer per jaar verslag aan het ministerie van IenW in de vorm van een handhavingsrapportage. Dit rapport richt zich op het zogenaamde gebruiksplanjaar van GAE dat loopt van 1 april van enig jaar tot 1 april van het daaropvolgende jaar en loopt daarmee niet synchroon met de meldingenrapportages van het loket.

Het loket heeft een signaleringsfunctie en kan als er een afwijking is geconstateerd, na consultatie met de Luchtverkeersleiding Nederland, meldingen aan ILT voordragen ter beoordeling. In het tweede kwartaal zijn geen meldingen aan ILT voorgedragen ter beoordeling.

2 Vliegbewegingen Groningen Airport Eelde

In dit hoofdstuk wordt het aantal vliegbewegingen van Groningen Airport Eelde van het tweede kwartaal weergegeven. Een vliegbeweging is een start of landing van een luchtvaartuig van of op de luchthaven.

Deze statistieken zijn afkomstig van Groningen Airport Eelde en worden maandelijks aan het loket verstrekt. De gegevens worden maandelijks door de luchthaven beschikbaar gesteld aan het loket. In de tabellen worden de door Groningen Airport Eelde gehanteerde termen gebruikt.

2.1 Totaal aantal vliegbewegingen Groningen Airport Eelde tweede kwartaal

In onderstaande tabel worden het aantal vliegbewegingen op Groningen Airport Eelde in het tweede kwartaal van 2023 en het tweede kwartaal van 2022 vergeleken.

Tabel 1 Aantal vliegbewegingen Groningen Airport Eelde

Vluchtcode	2023			Totaal	2022			Totaal
	april	mei	juni		april	mei	juni	
02 Vakantie chartervlucht	31	72	67	170	105	69	66	240
03 Taxivlucht	27	41	55	123	111	58	75	244
04 Rondvlucht	0	16	6	22	0	0	10	10
05 Positievvlucht	24	42	49	115	137	43	64	244
06 Incidentele chartervlucht	6	12	10	28	18	6	16	40
11 Survey-/Fotovlucht	238	119	64	421	398	61	46	505
13 Vrachtlucht	0	0	0	0	0	2	2	4
15 MMT-helikoptervlucht	213	286	313	812	872	304	298	1.474
16 Ambulance vluchten	22	30	15	67	98	13	18	129
20 Zakenvlucht	68	38	70	176	238	73	90	401
21 Privevlucht	1.097	1.146	1.064	3.307	3.228	916	1.035	5.179
22 Technische vlucht	0	10	0	10	0	8	28	36
23 Proefvlucht	6	6	0	12	12	2	0	14
25 Politievvlucht	2	0	2	4	6	0	2	8
26 Militaire vlucht	2	6	6	14	26	8	2	36
27 Overheidsvlucht	0	0	2	2	0	2	0	2
28 KLS les-/oefenvlucht	3.097	3.339	3.834	10.270	12.095	2.658	3.961	18.714
29 Lesvluchten overig	493	438	629	1.560	1.899	636	497	3.032
31 Overige vluchten	4	0	4	8	16	0	10	26
Totaal	5.330	5.601	6.190	17.121	19.259	4.859	6.220	30.338

Het verschil ten opzichte van het tweede kwartaal 2022

Verskil vliegbewegingen -13.217	Verskil KLS les-oefenvlucht -8.444	Verskil Lesvluchten overig -1.472
---------------------------------------	--	---

Tabel 2 Aantal vliegbewegingen Groningen Airport Eelde per maand

Vluchtcode	2023			Totaal	2022			Totaal
	april	mei	juni		april	mei	juni	
02 Vakantie chartervlucht	31	72	67	170	105	69	66	240
03 Taxivlucht	27	41	55	123	111	58	75	244
04 Rondvlucht	0	16	6	22	0	0	10	10
05 Positievlucht	24	42	49	115	137	43	64	244
06 Incidentele chartervlucht	6	12	10	28	18	6	16	40
11 Survey-/Fotovlucht	238	119	64	421	398	61	46	505
13 Vrachtlucht	0	0	0	0	0	2	2	4
15 MMT-helikoptervlucht	213	286	313	812	872	304	298	1.474
16 Ambulance vluchten	22	30	15	67	98	13	18	129
20 Zakenvlucht	68	38	70	176	238	73	90	401
21 Privevlucht	1.097	1.146	1.064	3.307	3.228	916	1.035	5.179
22 Technische vlucht	0	10	0	10	0	8	28	36
23 Proefvlucht	6	6	0	12	12	2	0	14
25 Politievlucht	2	0	2	4	6	0	2	8
26 Militaire vlucht	2	6	6	14	26	8	2	36
27 Overheidsvlucht	0	0	2	2	0	2	0	2
28 KLS les-/oefenvlucht	3.097	3.339	3.834	10.270	12.095	2.658	3.961	18.714
29 Lesvluchten overig	493	438	629	1.560	1.899	636	497	3.032
31 Overige vluchten	4	0	4	8	16	0	10	26
Totaal	5.330	5.601	6.190	17.121	19.259	4.859	6.220	30.338

2.2 Vliegbewegingen vakantievvluchten en incidentele chartervluchten

Het totaal aantal vliegbewegingen van vakantievvluchten is verminderd in vergelijking met het aantal in het tweede kwartaal van 2022.

Vershil
Vakantievvluchten
-82

Tabel 3 Aantal vliegbewegingen vakantievvluchten en incidentele chartervluchten

Vakantievvluchten	2023			Totaal	2022			Totaal
	april	mei	juni		april	mei	juni	
02 Vakantie chartervlucht	31	72	67	170	105	69	66	240
06 Incidentele chartervlucht	6	12	10	28	18	6	16	40
Totaal	37	84	77	198	123	75	82	280

2.3 Vliegbewegingen zakenvluchten

Het aantal zakenvluchten van Groningen Airport Eelde is in het tweede kwartaal van 2023 gedaald in vergelijking met het tweede kwartaal van 2022.

Verschil
Zakenvluchten
-422

Tabel 4 Aantal vliegbewegingen zakenvluchten

Zakenvluchten	2023			Totaal	2022			Totaal
	april	mei	juni		april	mei	juni	
03 Taxivlucht	27	41	55	123	111	58	75	244
04 Rondvlucht	0	16	6	22	0	0	10	10
11 Survey-/Fotovlucht	238	119	64	421	398	61	46	505
13 Vrachtlucht	0	0	0	0	0	2	2	4
20 Zakenvlucht	68	38	70	176	238	73	90	401
Totaal	333	214	195	742	747	194	223	1.164

2.4 Vliegbewegingen lesvluchten

Het aantal lesvluchten op Groningen Airport Eelde is in het tweede kwartaal van 2023 afgenomen vergeleken met het tweede kwartaal van 2022.

Verschil
Lesvluchten
-9.916

Tabel 5 Aantal vliegbewegingen lesvluchten

Lesvluchten	2023			Totaal	2022			Totaal
	april	mei	juni		april	mei	juni	
28 KLS les-/oefenvlucht	3.097	3.339	3.834	10.270	12.095	2.658	3.961	18.714
29 Lesvluchten overig	493	438	629	1.560	1.899	636	497	3.032
Totaal	3.590	3.777	4.463	11.830	13.994	3.294	4.458	21.746

2.5 Vliegbewegingen maatschappelijke vluchten

Het aantal vliegbewegingen van de maatschappelijke vluchten is minder geworden vergeleken met het tweede kwartaal van 2022.

Vershil
Maatschappelijke vluchten
-750

Tabel 6 Aantal vliegbewegingen maatschappelijke vluchten GAE

Maatschappelijke vluchten	2023			Totaal	2022			Totaal
	april	mei	juni		april	mei	juni	
15 MMT-helikoptervlucht	213	286	313	812	872	304	298	1.474
16 Ambulance vluchten	22	30	15	67	98	13	18	129
25 Politievlucht	2	0	2	4	6	0	2	8
26 Militaire vlucht	2	6	6	14	26	8	2	36
27 Overheidsvlucht	0	0	2	2	0	2	0	2
Totaal	239	322	338	899	1.002	327	320	1.649

2.6 Vliegbewegingen overig verkeer

Het aantal vliegbewegingen van het overig verkeer is gedaald ten opzichte van het tweede kwartaal 2022.

Vershil
Overig verkeer
-2.047

Tabel 7 Aantal vliegbewegingen overig verkeer

Overig verkeer	2023			Totaal	2022			Totaal
	april	mei	juni		april	mei	juni	
05 Positievvlucht	24	42	49	115	137	43	64	244
21 Privevlucht	1.097	1.146	1.064	3.307	3.228	916	1.035	5.179
22 Technische vlucht	0	10	0	10	0	8	28	36
23 Proefvlucht	6	6	0	12	12	2	0	14
31 Overige vluchten	4	0	4	8	16	0	10	26
Totaal	1.131	1.204	1.117	3.452	3.393	969	1.137	5.499

3 Meldingen tweede kwartaal 2023

In het tweede kwartaal van 2023 zijn er in totaal 917 meldingen via de website bij het loket ingediend. Van deze meldingen worden 30 niet opgenomen in dit rapport, zie verdeling:

Geen betrekking op GAE: 6 meldingen.
Buiten onderzoeksgebied loket: 15 meldingen.
Dubbel ingediend: 2 meldingen.
Te laat ingediend: 7 meldingen.

De resterende 887 meldingen worden meegenomen in dit rapport.

Tabel 8 Meerjarenoverzicht ingediende meldingen (tweede kwartaal)

Maand	Getraceerd	Niet getraceerd	Alleen geregistreerd	Totaal
april	108	10	166	284
mei	43	7	315	365
juni	52	13	173	238
Totaal	203	30	654	887

	Getraceerd	Niet getraceerd	Alleen geregistreerd	Totaal
2022	277	45	165	487
2021	359	94	1.228	1.681
2020	316	94	0	410
2019	184	26	0	210
2018	278	15	0	293
Totaal	1.414	274	1.393	3.081

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen frequente en overige melders. Een frequente melder is iemand die jaarlijks 50 meldingen of meer indient. Meldingen van frequente melders worden vanaf hun vijftigste melding alleen geregistreerd en niet geanalyseerd in het vliegtuigvolgsysteem. De analyse wordt uitgevoerd op de eerste 49 meldingen van de frequente melder. In het tweede kwartaal 2023 zijn 654 meldingen alleen geregistreerd.

Het aantal ingediende meldingen is in het tweede kwartaal van 2023 toegenomen in vergelijking met hetzelfde kwartaal in 2022.

In onderstaande tabel het aantal meldingen in vergelijking met het aantal vliegbewegingen.

Tabel 9 Vergelijking meldingen en vliegbewegingen

2023	Aantal meldingen	Aantal vliegbewegingen	%
april	284	5.330	5,33%
mei	365	5.601	6,52%
juni	238	6.190	3,84%
Totaal	887	17.121	5,18%
2022	Aantal meldingen	Aantal vliegbewegingen	%
april	136	19.259	0,71%
mei	178	4.859	3,66%
juni	173	6.220	2,78%
Totaal	487	30.338	1,61%

3.1 Meldingen per melder

De 887 meldingen zijn ingediend door 69 melders.

Tabel 10 Aandeel meldingen van overige en frequente melders

	2de kwartaal 2023	2de kwartaal 2022	2de kwartaal 2021	2de kwartaal 2020	2de kwartaal 2019
Totaal aantal melders	69	82	123	28	39
Totaal aantal meldingen	887	487	1.681	410	210
Aantal 'overige melders'	64	77	116	23	37
Aantal 'frequente melders'	5	5	7	5	3
Aantal meldingen van 'overige melders'	141	162	1.328	371	135
Aantal meldingen van 'frequente melders'	746	325	353	39	75

In het tweede kwartaal van 2023 waren er minder mensen die een melding ingediend hebben in vergelijking met zowel 2022 als 2021. Tegelijkertijd is het aantal meldingen toegenomen in vergelijking met 2022. Binnen deze meldingen is er een afname te zien bij de 'overige melders', terwijl het aantal meldingen van frequente melders juist is gestegen.

Tabel 11 Meldingen per melder

Aantal melders	Aantal meldingen	Totaal meldingen
1	428	428
1	139	139
1	83	83
1	52	52
1	44	44
1	11	11
1	9	9
1	8	8
3	7	21
2	6	12
1	5	5
1	4	4
5	3	15
7	2	14
42	1	42
69	Totaal	887

Iedere melder wordt één keer meegerekend, zowel voor de maand, het kwartaal als het jaar. Het totaal aantal melders per kwartaal is dus niet de optelsom van de aantallen melders over de afzonderlijke maanden.

3.2 Meldingen per aanleiding hinder

Bij het indienen van een melding wordt de melder gevraagd om de reden voor overlast te kiezen uit een lijst met opties. Hierbij gaat het om overlast zoals de melder die ervaart.

Tabel 12 Aanleiding ervaren hinder (door melder aangegeven | getraceerde en niet getraceerde meldingen)

Aanleiding	2de kwartaal 2023			Totaal
	april	mei	juni	
Laag overvliegen	86	32	27	145
Circuitvliegen	13	3	13	29
Overvliegen	6	5	15	26
Rondvliegen	10	8	7	25
Starten	0	1	2	3
Landen	2	1	0	3
Nachtvlucht	1	0	1	2
Totaal	118	50	65	233

Van de 233 geanalyseerde meldingen gaven de meeste melders aan dat ze hinder ervaren door laag overvliegende toestellen (145).

3.3 Meldingen per vluchtsoort

Van de 233 geanalyseerde meldingen zijn er in het tweede kwartaal 2023 getraceerd en gekoppeld aan een vlucht in het vliegtuigvolgsysteem. Deze meldingen zijn per vluchtsoort uitgewerkt in onderstaande tabel.

Tabel 13 Getraceerde meldingen per vluchtsoort

Vluchtsoort	Tweede kwartaal 2023			
	april	mei	juni	Totaal
Lesvlucht	76	24	36	136
Survey-/Fotovlucht	18	0	2	20
Overig verkeer	6	7	5	18
Zakenvlucht	4	7	5	16
MMT-helikoptervlucht	2	0	2	4
Chartervlucht	0	3	1	4
Ambulance vlucht	1	1	1	3
Onbekend toestel	1	1	0	2
Totaal	108	43	52	203

Van de 203 getraceerde meldingen zijn 136 meldingen via het vliegtuigvolgsysteem gekoppeld aan een lesvlucht.

Tabel 14 Getraceerde meldingen over lesvluchten per vliegschool

Maatschappij	Tweede kwartaal 2023			
	april	mei	juni	Totaal
KLM Flight Academy	50	11	22	83
NNAC	11	3	5	19
Wings over Holland	4	5	2	11
European Flight Training Center B.V.	4	2	2	8
Advanced Flight Manoeuvring Training (AFMT)	2	2	4	8
Flight Level	2	0	0	2
Flevo Aviation BV	2	0	0	2
AIS Flight Academy	0	1	0	1
Vliegclub Fryslân	0	0	1	1
Vliegclub Twente	1	0	0	1
Totaal	76	24	36	136

Van de 136 meldingen gekoppeld aan lesvluchten hadden meeste meldingen (83) betrekking op lesvluchten van de KLM Flight Academy (gevestigd op Groningen Airport Eelde).

Bij de vluchten van AFMT (gevestigd op International Airport Teuge) betrof het Upset Recovery and Prevention Training (UPRT) voor de KLM Flight Academy, een wettelijk verplicht onderdeel van de opleiding. De training is bedoeld om studenten te leren het vliegtuig vanuit ongewone vliegstanden te herstellen. Luchtvaart is tegenwoordig in hoge mate geautomatiseerd. Toch kan het in zeldzame gevallen voor komen dat automatische systemen onjuist of niet functioneren. Met name het onjuist functioneren kan er voor zorgen dat een vliegtuig in een zeer ongewone stand terecht komt. Juist vanwege het zeldzame karakter ervan is het belangrijk dat vliegers hier wel goed op voorbereid zijn. Vanaf de grond ziet het er opvallend uit omdat het vliegtuig soms bijna recht omhoog of naar beneden gaat, of

ondersteboven hangt. Toch is de situatie volledig onder controle. De training gebeurt door zeer ervaren instructeurs met een uitgebreide achtergrond in zowel grote- als kleine luchtvaart.

Bron UPRT: KLM Flight Academy.

Na overleg tussen Groningen Airport Eelde, de KLM Flight Academy en het Meldingenloket vliegverkeer GAE wordt deze training vanaf april 2022 gemeld op de website van [GAE](#) om de omwonenden vooraf te informeren.

De NNAC is de Noord Nederlandse Aero Club (gevestigd op Groningen Airport Eelde). Bij de NNAC worden ook lesvluchten uitgevoerd. In totaal zijn 19 meldingen gekoppeld aan lesvluchten van de NNAC.

8 meldingen zijn gekoppeld aan lesvluchten van European Flight Training Center B.V. (gevestigd op Groningen Airport Eelde).

De overige lesvluchten worden uitgevoerd door luchtvaartmaatschappijen die niet zijn gevestigd op Groningen Airport Eelde. Deze maatschappijen zijn Wings over Holland, Flevo Aviation B.V. en AIS Flight Academy op Lelystad Airport, Flight Level en Vliegclub Fryslân op vliegveld Drachten en Vliegclub Twente op Vliegveld Twente.

Tabel 15 Getraceerde meldingen over Survey-/fotovluchten per maatschappij

Maatschappij	Tweede kwartaal 2023		
	april	juni	Totaal
Aerodata Surveys Nederland	9	0	9
Kavel 10 B.V.	4	1	5
Heli and Co	2	0	2
Blom Geomatics	0	1	1
Slagboom en Peeters	1	0	1
Arendair	1	0	1
Bioflight	1	0	1
Totaal	18	2	20

Aerodata Surveys Nederland, Kavel 10 B.V., Heli and Co, Blom Geomatics, Slagboom en Peeters, Arendair en Bioflight voerden survey-/fotovluchten³ uit. De meldingen met betrekking tot de survey-/fotovluchten werden door de MELDERS meermaals omschreven als een lesvlucht welke rondvloog in de omgeving. Bij een survey-/fotovlucht wordt er vaak in rechte lijnen heen en weer gevlogen.

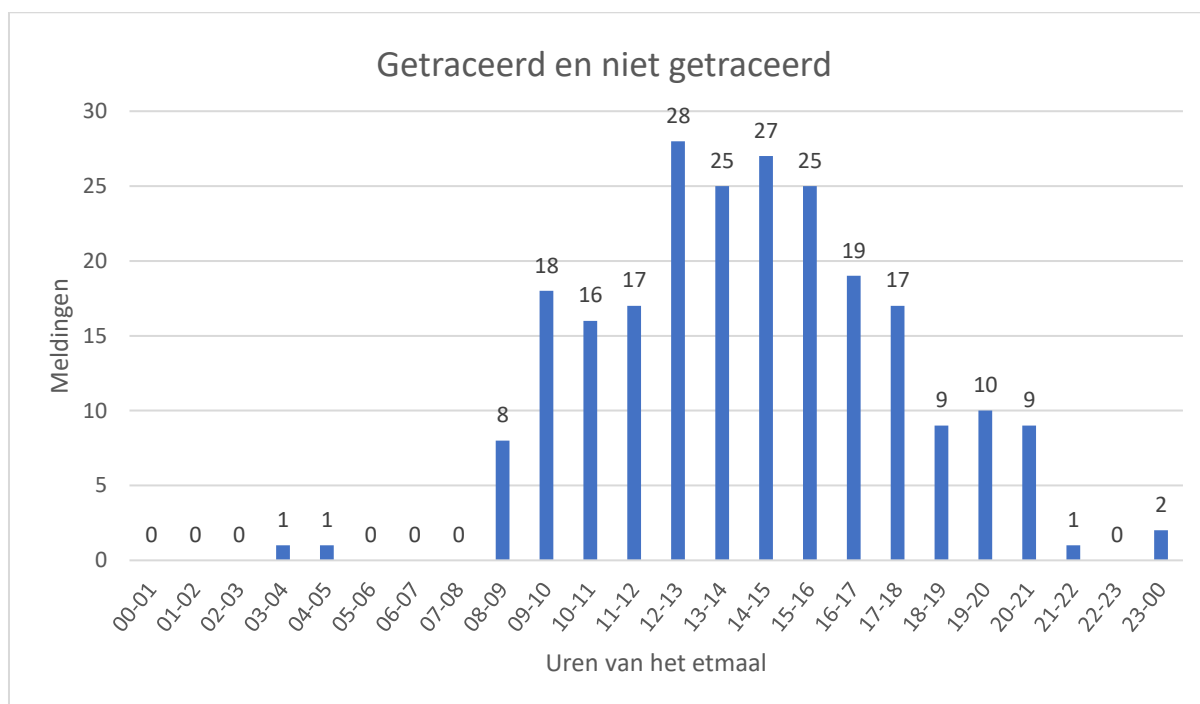
³ Een foto-, film-, video-, laserscan- of thermische vlucht. Een survey vlucht kan verschillende doeleinden hebben.

Tabel 16 Getraceerde meldingen over zakenvluchten per maatschappij

Maatschappij	Tweede kwartaal 2023			
	april	mei	juni	Totaal
Skyline Aviation	2	1	1	4
Anders	0	0	3	3
Van de Bunte Aviation	0	2	0	2
DDA Classic Airlines	0	2	0	2
Global Jet Luxembourg	0	0	1	1
Get1jet	1	0	0	1
Cirrus Sales & Service BV	0	1	0	1
Cirrent B.V.	0	1	0	1
Focus Flight Service	1	0	0	1
Totaal	4	7	5	16

3.4 Meldingen verdeeld over etmaal

In onderstaande grafiek een weergave van het aantal getraceerde en niet getraceerde meldingen per uur (in totaal 233 meldingen).

3.5 Meldingen per plaats waarneming

Tabel 17 Meldingen per plaats waarneming

Plaats waarneming	Tweede kwartaal 2023			Totaal
	Getraceerd	Niet getraceerd	Alleen geregistreerd	
Eelde	40	3	482	525
Bunne	45	3	91	139
Haren	12	3	52	67
Yde	20	5	29	54
Groningen	12	1	0	13
Glimmen	6	5	0	11
Paterswolde	8	1	0	9
Oosterwolde	6	1	0	7
Eext	6	0	0	6
Norg	5	1	0	6
Donderen	5	0	0	5
Oldehove	3	1	0	4
Usquert	4	0	0	4
De Punt	3	0	0	3
Kolham	2	1	0	3
Veenhuizen	3	0	0	3
Eelderwolde	2	0	0	2
Rolde	2	0	0	2
Leek	2	0	0	2
Vries	2	0	0	2
Ten Boer	2	0	0	2
Assen	2	0	0	2
Kropswolde	1	1	0	2
Nooitgedacht	1	0	0	1
Uithuizermeeden	1	0	0	1
Uithuizen	1	0	0	1
Roden	0	1	0	1
Bad Nieuweschans	0	1	0	1
Froombosch	0	1	0	1
Wirdum	1	0	0	1
Westeremden	1	0	0	1
Zuidbroek	1	0	0	1
Adorp	1	0	0	1
Marwijksoord	1	0	0	1
Zuidhorn	1	0	0	1
Midlaren	0	1	0	1
Niehove	1	0	0	1
Totaal	203	30	654	887

De vijf plaatsen met de meeste ingediende getraceerde meldingen worden in de volgende paragrafen verder geanalyseerd.

3.5.1 Eelde

Uit Eelde zijn 428 meldingen ontvangen van 1 melder, 83 meldingen van een andere melder en 11 meldingen van een andere melder, zoals weergegeven in de tabel hieronder.

Tabel 18 Aantal meldingen per melder (Eelde)

Aantal melders	Aantal meldingen	Totaal meldingen
1	428	428
1	83	83
1	7	7
1	3	3
4	1	4
8	Totaal	525

Tabel 19 Verdeling meldingen (Eelde)

Maand	Tweede kwartaal 2023			
	april	mei	juni	Totaal
Alleen geregistreerd	139	197	146	482
Getraceerd	18	16	6	40
Niet getraceerd	0	2	1	3
Totaal	157	215	153	525

Van de 40 getraceerde meldingen zijn de meeste meldingen (27) via het vliegtuigvolgsysteem gekoppeld aan lesvluchten.

Tabel 20 Getraceerde meldingen per vluchtsoort (Eelde)

Vluchtsoort	Tweede kwartaal 2023			
	april	mei	juni	Totaal
Lesvlucht	12	11	4	27
Survey-/Fotovlucht	3	0	1	4
MMT-helikoptervlucht	1	0	1	2
Ambulance vlucht	1	1	0	2
Zakenvlucht	1	1	0	2
Overig verkeer	0	2	0	2
Onbekend toestel	0	1	0	1
Totaal	18	16	6	40

Tabel 21 Kwalificatie van de getraceerde meldingen per vluchtsoort (Eelde)

Vluchtsoort	Kwalificatie				
	Circuit	Inkomend	Overvliegen	Vertrekkend	Totaal
Lesvlucht	4	9	0	14	27
Survey-/Fotovlucht	0	1	2	1	4
MMT-helikoptervlucht	0	1	0	1	2
Ambulance vlucht	0	1	0	1	2
Zakenvlucht	0	1	0	1	2
Overig verkeer	0	1	0	1	2
Onbekend toestel	0	1	0	0	1
Totaal	4	15	2	19	40

In de meeste gevallen betrof het vertrekkende lesvluchten.

Tabel 22 Getraceerde meldingen over lesvluchten per kwalificatie (Eelde)

Maatschappij	Kwalificatie			
	Circuit	Inkomend	Vertrekkend	Totaal
KLM Flight Academy	3	5	6	14
NNAC	0	3	3	6
Wings over Holland	1	0	3	4
European Flight Training Center B.V.	0	1	0	1
AIS Flight Academy	0	0	1	1
Flevo Aviation BV	0	0	1	1
Totaal	4	9	14	27

3.5.2 Bunne

Uit Bunne zijn 139 meldingen ontvangen van 1 melder (frequente melder), zoals weergegeven in de tabel hieronder.

Tabel 23 Aantal meldingen per melder (Bunne)

Aantal melders	Aantal meldingen	Totaal meldingen
1	139	139
1	Totaal	139

Door de melder zijn geen meldingen ingediend in juni 2023.

Tabel 24 Verdeling meldingen (Bunne)

Maand	Tweede kwartaal 2023		
	april	mei	Totaal
Alleen geregistreerd	17	74	91
Getraceerd	45	0	45
Niet getraceerd	3	0	3
Totaal	65	74	139

Van de ingediende meldingen zijn 45 meldingen getraceerd. Waarbij het in de meeste gevallen lesvluchten betrof.

Tabel 25 Getraceerde meldingen per vluchtsoort (Bunne)

Soort vlucht	Maand	
	april	Totaal
Lesvlucht	38	38
Survey-/Fotovlucht	5	5
Zakenvlucht	2	2
Totaal	45	45

In de meeste gevallen betrof het inkomende lesvluchten.

Tabel 26 Kwalificatie van de getraceerde meldingen per vluchtsoort (Bunne)

Vluchtsoort	Kwalificatie				
	Circuit	Inkomend	Rondvliegen	Vertrekkend	Totaal
Lesvlucht	10	26	0	2	38
Survey-/Fotovlucht	0	1	4	0	5
Zakenvlucht	0	1	0	1	2
Totaal	10	28	4	3	45

Tabel 27 Getraceerde meldingen over lesvluchten per kwalificatie (Bunne)

Maatschappij	Kwalificatie			
	Circuit	Inkomend	Vertrekkend	Totaal
KLM Flight Academy	10	19	2	31
NNAC	0	3	0	3
European Flight Training Center B.V.	0	2	0	2
Wings over Holland	0	1	0	1
Advanced Flight Manoeuvring Training (AFMT)	0	1	0	1
Totaal	10	26	2	38

3.5.3 Yde

Uit Yde zijn 54 meldingen ontvangen van 3 melders, zoals weergegeven in de tabel hieronder.

Tabel 28 Aantal meldingen per melder (Yde)

Aantal melders	Aantal meldingen	Totaal meldingen
1	44	44
1	9	9
1	1	1
3	Totaal	54

Tabel 29 Verdeling meldingen (Yde)

Maand	Tweede kwartaal 2023			
	april	mei	juni	Totaal
Alleen geregistreerd	0	19	10	29
Getraceerd	15	4	1	20
Niet getraceerd	4	1	0	5
Totaal	19	24	11	54

Van de 20 getraceerde meldingen zijn de meeste meldingen (10) via het vliegtuigvolgsysteem gekoppeld aan circuit vliegende lesvluchten.

Tabel 30 Getraceerde meldingen per vluchtsoort (Yde)

Soort vlucht	Maand			
	april	mei	juni	Totaal
Lesvlucht	9	3	1	13
Overig verkeer	3	1	0	4
Survey-/Fotovlucht	2	0	0	2
Zakenvlucht	1	0	0	1
Totaal	15	4	1	20

Tabel 31 Getraceerde meldingen per vluchtsoort (Yde)

Vluchtsoort	Kwalificatie				
	Circuit	Inkomend	Overvliegen	Vertrekkend	Totaal
Lesvlucht	10	2	0	1	13
Overig verkeer	0	3	0	1	4
Survey-/Fotovlucht	0	0	2	0	2
Zakenvlucht	0	0	0	1	1
Totaal	10	5	2	3	20

Tabel 32 Getraceerde meldingen over lesvluchten per kwalificatie (Yde)

Maatschappij	Kwalificatie			
	Circuit	Inkomend	Vertrekkend	Totaal
KLM Flight Academy	4	2	1	7
NNAC	4	0	0	4
Wings over Holland	1	0	0	1
European Flight Training Center B.V.	1	0	0	1
Totaal	10	2	1	13

3.5.4 Haren

Uit Haren zijn 67 meldingen ontvangen van 6 melders, zoals weergegeven in de tabel hieronder.

Tabel 33 Aantal meldingen per melder (Haren)

Aantal melders	Aantal meldingen	Totaal meldingen
1	52	52
1	11	11
4	1	4
6	Totaal	67

Tabel 34 Verdeling meldingen (Haren)

Maand	Tweede kwartaal 2023			
	april	mei	juni	Totaal
Alleen geregistreerd	10	25	17	52
Getraceerd	2	2	8	12
Niet getraceerd	0	0	3	3
Totaal	12	27	28	67

Van de 12 getraceerde meldingen zijn de meeste meldingen (9) via het vliegtuigvolgsysteem gekoppeld aan inkomende lesvluchten.

Tabel 35 Getraceerde meldingen per vluchtsoort (Haren)

Soort vlucht	Maand			
	april	mei	juni	Totaal
Lesvlucht	2	1	6	9
Chartervlucht	0	1	0	1
Zakenvlucht	0	0	1	1
Overig verkeer	0	0	1	1
Totaal	2	2	8	12

Tabel 36 Getraceerde meldingen per vluchtsoort (Haren)

Vluchtsoort	Kwalificatie			
	Inkomend	Overvliegen	Vertrekkend	Totaal
Lesvlucht	5	1	3	9
Chartervlucht	0	0	1	1
Zakenvlucht	1	0	0	1
Overig verkeer	0	0	1	1
Totaal	6	1	5	12

Tabel 37 Getraceerde meldingen over lesvluchten per kwalificatie (Haren)

Maatschappij	Kwalificatie			
	Inkomend	Overvliegen	Vertrekkend	Totaal
KLM Flight Academy	4	1	1	6
Wings over Holland	0	0	2	2
Vliegclub Fryslân	1	0	0	1
Totaal	5	1	3	9

3.5.5 Groningen

Uit Groningen zijn 13 meldingen ontvangen van 5 melders, zoals weergegeven in de tabel hieronder.

Tabel 38 Aantal meldingen per melder (Groningen)

Aantal melders	Aantal meldingen	Totaal meldingen
1	8	8
1	2	2
3	1	3
5	Totaal	13

Tabel 39 Verdeling meldingen (Groningen)

Maand	Tweede kwartaal 2023			
	april	mei	juni	Totaal
Getraceerd	6	5	1	12
Niet getraceerd	0	0	1	1
Totaal	6	5	2	13

Onderstaande tabel laat zien dat er over meerdere vluchtsoorten gemeld is.

Tabel 40 Getraceerde meldingen per vluchtsoort (Groningen)

Soort vlucht	Maand			
	april	mei	juni	Totaal
Survey-/Fotovlucht	3	0	0	3
Zakenvlucht	0	3	0	3
Lesvlucht	2	1	0	3
Overig verkeer	0	1	1	2
Onbekend toestel	1	0	0	1
Totaal	6	5	1	12

Tabel 41 Getraceerde meldingen per vluchtsoort (Groningen)

Vluchtsoort	Kwalificatie				
	Inkomend	Overvliegen	Rondvliegen	Vertrekkend	Totaal
Survey-/Fotovlucht	0	2	0	1	3
Zakenvlucht	0	1	2	0	3
Lesvlucht	1	1	1	0	3
Overig verkeer	0	0	1	1	2
Onbekend toestel	1	0	0	0	1
Totaal	2	4	4	2	12

Tabel 42 Getraceerde meldingen over lesvluchten per kwalificatie (Groningen)

Maatschappij	Kwalificatie			
	Inkomend	Overvliegen	Rondvliegen	Totaal
NNAC	1	0	1	2
Flight Level	0	1	0	1
Totaal	1	1	1	3

3.6 Type vliegtuigen

Tabel 43 Aantal getraceerde meldingen verdeeld per vliegtuig type

Vliegtuigtype	april	mei	juni	Totaal
TOBA	30	6	9	45
DA42	17	11	6	34
C172	13	3	3	19
TB20	5	0	7	12
PA31	10	0	0	10
Z42	2	2	4	8
P28A	3	1	3	7
SR22	3	1	2	6
C150	3	0	2	5
P06T	4	0	1	5
C182	2	2	0	4
EC35	1	1	2	4
DA40	1	0	2	3
S22T	0	2	1	3
(leeg)	2	1	0	3
SR20	0	2	1	3
LJ35	2	0	0	2
GLEX	0	0	2	2
P180	1	1	0	2
B38M	0	1	1	2
DA50	1	1	0	2
P68	2	0	0	2
DC3	0	2	0	2
PA18	0	2	0	2
CL35	0	0	2	2
R44	2	0	0	2
C560	1	0	1	2
B738	0	2	0	2
TAMP	1	0	0	1
L39	0	1	0	1
BE33	0	1	0	1
ECHO	0	0	1	1
GA8	0	0	1	1
PC12	1	0	0	1
C208	0	0	1	1
LEG2	1	0	0	1
Totaal	108	43	52	203

In onderstaande tabellen is uitgewerkt welke vliegtuigen het betrof (15 of meer meldingen per vliegtuig type).

Tabel 44 Geluidscategorieën TOBA

	Aantal meldingen
AIS Flight Academy	1
Geluidscategorie 4	1
PH-VCF	1
KLM Flight Academy	44
Geluidscategorie 2	3
PH-MLU	3
Geluidscategorie 4	28
PH-DFE	6
PH-ESB	5
PH-MLV	7
PH-MLW	10
Geluidscategorie 5	13
PH-MLO	4
PH-MLR	6
PH-MLS	3
Totaal	45

Tabel 45 Geluidscategorieën DA42

	Aantal meldingen
KLM Flight Academy	27
Geluidscategorie 3	1
PH-MFA	1
Geluidscategorie 4	2
PH-KFB	1
PH-KFC	1
-	24
KLM7902	4
KLM7907	1
KLM7908	6
KLM7910	2
KLM7914	2
KLM7915	2
KLM7917	2
KLM7918	1
KLM7920	1
KLM7931	3
Wings over Holland	7
Geluidscategorie 3	7
PH-DTS	7
Totaal	34

Tabel 46 Geluidscategorieën C172

	Aantal meldingen
AirBet	1
Geluidscategorie 5	1
PH-JPO	1
Flight Level	2
6	2
PH-BVL	2
NNAC	15
Geluidscategorie 5	9
PH-VGC	9
6	6
PH-KDN	6
Vliegclub Twente	1
1	1
PH-TWK	1
Totaal	19

Verklarende lijst

Ambulance vluchten: vluchten die uitgevoerd worden t.b.v. het vervoer van onder andere donororganen of transplantatieteams. Voor deze vluchten heeft GAE ontheffing, zodat deze ook buiten de reguliere openingstijden mogen worden uitgevoerd.

AOC: Een AOC stelt vast dat de onderneming beschikt over voldoende beroepsbekwaamheid en organisatie om de veiligheid van hun activiteiten te garanderen. De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) geeft het certificaat af.

Chartervlucht: een charter is een vliegtuig in het bezit van een chartermaatschappij of wat wordt gehuurd door een reisorganisatie. De charter wordt meestal ingezet voor vakantievluchten in het zomer- en winterseizoen. Chartervluchten vliegen niet volgens een vastgesteld tijdsschema en zijn seizoensgebonden.

Circuitvlucht: vliegtuigbewegingen in de onmiddellijke omgeving van de luchthaven, in het bijzonder verband houdend met het starten, het oefenen voor het landen en het landen.

Dubbele melding: een melding die nog een keer ingediend is. Een dubbele melding wordt wel genoteerd, maar niet verder verwerkt in de meldingenrapportages.

FANOMOS2: Flight Track and Aircraft Noise Monitoring System2. De gegevens uit dit systeem gebruikt het Meldingenloket vliegverkeer GAE om een melding (indien mogelijk) te koppelen aan een vliegbeweging.

Getraceerd: rond het door de melder aangegeven tijdstip en op de datum werd in FANOMOS2 een vlucht waargenomen. De melding is gekoppeld aan een vliegbeweging.

Getraceerd GAE: de melding is gekoppeld aan een vliegbeweging die betrekking heeft op Groningen Airport Eelde.

Getraceerd Niet GAE: de melding is gekoppeld aan een vliegbeweging. Deze vliegbeweging heeft echter geen betrekking op Groningen Airport Eelde.

Helikopter: gemotoriseerd luchtvaartuig met rotorbladen, zwaarder dan lucht, dat hoofdzakelijk in de lucht gehouden kan worden door aerodynamische reactiekrachten op zijn rotorbladen.

KLM FA: KLM Flight Academy is een vliegschool gevestigd op GAE. De KLM FA is een 100 % dochteronderneming van de KLM en leidt enkel en alleen vliegers op voor de KLM – groep.

Landing: Aankomst vliegbeweging.

Lesvlucht: een terreinvlucht die uitsluitend voor instructieve doeleinden wordt uitgevoerd (vlucht onder leiding van een instructeur om vliegvaardigheid te verkrijgen).

Lijnvluchten: een lijnvlucht is een vlucht die volgens een vaste dienstregeling het hele jaar door vliegt voor een vliegmaatschappij.

Maatschappelijke vlucht: hieronder vallen de MMT-helikopter vluchten, ambulance vluchten, politievluchten, militaire vluchten en overheidsvluchten.

Militaire vlucht: (Artikel 6) Militaire vliegbewegingen zijn alleen toegestaan als de bewegingen humanitaire doeleinden hebben of operationeel noodzakelijk zijn. Daarnaast zijn er nog aanvullende voorwaarden in de Omzettingsregeling genoemd. Alle militaire vliegbewegingen zijn PPR (alleen de Havendienst kan toestemming geven!). Er zijn maximaal 400 bewegingen per jaar toegestaan. Alle luchtvaartuigen met een MTOW van minder dan 6 ton mag de Havendienst zelfstandig afhandelen. Voor al het overige militair verkeer dient eerst contact opgenomen te worden met de Airport Manager

MMT-helikopter vluchten: helikopter vluchten van het Mobiel Medisch Team (MMT). Als een patiënt in acuut levensgevaar is en als de ambulancebemanning extra hulp bij de behandeling nodig heeft, kan een MMT worden ingezet. De 'inzetcriteria' zijn landelijk bepaald.

MTOW: Maximum Takeoff Weight, het maximale startgewicht.

Niet getraceerd: rond het door de melder aangegeven tijdstip en op de datum werd in FANOMOS2 geen vlucht waargenomen. Hierdoor kon een melding niet gekoppeld worden aan een vlucht en niet verder geanalyseerd worden.

Oefenvlucht: solovlucht voor het verkrijgen dan wel behouden van vliegvaardigheid.

Politievlucht: een vlucht uitgevoerd door de luchtvaartpolitie.

Positievlucht: een vlucht zonder lading (passagiers, vracht, post) van een luchthaven om vanaf de volgende luchthaven een vlucht met lading uit te voeren.

PPR: Prior Permission Required, eerst contact opnemen om formeel toelating te vragen, niet zonder toestemming.

Proefvlucht: vlucht die wordt uitgevoerd ter beproeving van de eigenschappen en goede werking van een luchtvaartuig of voor de levering van bewijs van het voldoen aan de luchtwaardigheidsvoorschriften.

Start: vertrek vliegbeweging.

Survey-/Fotovlucht: een foto-, film-, video-, laserscan- of thermische vlucht. Een survey vlucht kan verschillende doeleinden hebben.

Terrein: Terrein vliegbeweging. Een vlucht, na welke het vliegtuig landt op dezelfde luchthaven waarvan het is opgestegen, zonder een tussenlanding te hebben uitgevoerd op een andere plaats.

Taxivlucht: Commercieel verkeer wat onder een AOC (Air Operator Certificate) vliegt

Vakantievluchten: chartervlucht.

Vliegbeweging: een vliegbeweging is een start of landing van een luchtvaartuig van of op de luchthaven.

Vliegtuig: gemotoriseerd luchtvaartuig met vaste vleugels, zwaarder dan lucht, dat hoofdzakelijk in de lucht gehouden kan worden door aerodynamische reactiekrachten op zijn vleugels.

Vlucht: de verplaatsing van het luchtvaartuig gedurende het tijdsverloop dat het in beweging komt met de bedoeling om op te stijgen, tot het ogenblik dat het weer tot volledige stilstand is gekomen na de landing.

Warmdraaien: opwarmen van de vliegtuigmotor voor de vlucht.

Zakenvluchten: niet commercieel, een vlucht voor zakelijke of privédoeleinden.